

GRUDZIEŃ 80

**PISMO STOCZNIOWCÓW
I RADY KOORDYNACYJNEJ**
SZCZECIN 27.09.80

Pracownicy Zakładu Szachetnia
Zakład w Wąbrzychu i Teja

Pracownicy w składku do
Krajowego Związku Zawodowego NSZZ

OŚWIADCZENIE

Od listopada 1986 roku podejmowane są starania o sądową rejestrację zakładowych organizacji "Solidarność".

Do chwili obecnej z wnioskami o rejestrację wystąpili pracownicy następujących zakładów:

- w listopadzie 1986 roku - Morskiej Stoczni Remontowej i Portu w Świnoujściu;
- w czerwcu 1987 roku - trzech zakładów toruńskich: "Elany", "Merinetexu", "Geofizyki", Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego, Zakładów Mechanicznych "Orsus" w Warszawie;
- w sierpniu 1987 roku - Portu Szczecińskiego, "Przedomu-Polaru" we Wrocławiu, Zakładów Koksochemicznych w Wałbrzychu;
- we wrześniu 1987 roku - Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego Nr 3 oraz Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej w Szczecinie.

Ponadto w sierpniu 1987 roku pracownicy Komunalnego Przedsiębiorstwa Robót Inżynierskich w Szczecinie wystąpili z wnioskiem o zarejestrowanie zakładowej organizacji związkowej "Jedność".

Do 25 sierpnia 1987 roku sąpady orzeczenia sądów Wojewódzkich a następnie prawomocne wyreki Sądu Najwyższego odmawiające rejestracji w sędziu przypadkach, zaś w pozostałych postępowanie sądowe nie zostało dotąd zakończone. Sąd Najwyższy odmawiając rejestracji stwierdził, iż kieruje się wyłącznie przepisami art. 60 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych z dn. 8 października 1982 r. o brzmieniu: "w okr. sie, którego termin końcowy określi Rada Państwa, w zakładzie pracy działa jedna organiz. ceja związkowa". Jednocześnie Sąd Najwyższy orzekł, że polskie sądy nie są związane postanowieniami: Konwencji Nr 87 MOP, art. 22 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, oraz art. 8 Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych. Przywołane wyżej konwencje i pakt ratyfikowane przez Radę Państwa PRL są ogłoszone w Dzienniku Ustaw w sposób jednoczesny i zapewniają pracownikom prawo do realizacji zasady pluralizmu związkowego.

TKK NSZZ "Solidarność" i TR NSZZ "Solidarność" stoją na stanowisku, iż prawo do swobodnego zrzeszania się i działalności związkowej zagwarantowane zostało przez władze PRL zarówno poprzez ratyfikację wyżej wskazanych konwencji i paktów, jak również art. 84 Konstytucji PRL oraz Porozumienia Sierpniowego. W tej sytuacji inicjatywa pracowników wymienionych zakładów pracy zasługuje na szczególne uznanie i wszechstronne poparcie.

Tworzenie Komitetów Zakładowych "Solidarność", oraz podejmowanie starań o sądową rejestrację uznajemy za jeden z ważnych kierunków obecnej działalności NSZZ "Solidarność".

TKK NSZZ "Solidarność"
p przedstawicieli regionów:
Dolny Śląsk, Gdańsk, Małopolska,
Kazówce, Pomorze Zachodnie,
Śląsko-Dąbrowski, Środkowo-
Wschodni, Toruń-Bydgoszcz,
Wielkopolska, Ziemia Łódzka

TR NSZZ "Solidarność":
Bogdan Korusewicz, Zbigniew Pujak,
Władysław Fracyniuk, Tadeusz
Jedynek, Bogdan Lis, Janusz
Pałubicki, Józef Pinior

rejestracja "Solidarności" dokumenty - dokumenty - dokumenty - dokumenty
Pracownicy Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego Nr. 3
w wystąpił z wnioskiem o rejestrację "Solidarności"

5 września 1987 r. do Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynął wniosek o rejestrację NSZZ "Solidarność" Pracowników SPBO Nr. 3. Wszyscy członkowie Komitetu Założycielskiego są pracownikami filii przedsiębiorstwa w Świnoujściu. Oto skład Komitetu Założycielskiego:
Anatol Tyszkiewicz, Ryszard Leśniewski, Henryk Borzymek, Stanisław Urban-
czak, Lech Gierk, Piotr Smielecki, Krzysztof Fropka, Waldemar Gdański, Józef
Kowalski, Jarosław Suligowski, Kazimierz Szaniawski

WPKM w Szczecinie wystąpił z wnioskiem o rejestrację zakładowego ogólnego
"Solidarności"

7 września 1987 r. do Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynął wniosek o rejestrację NSZZ "Solidarność" pracowników Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej w Szczecinie. Przedstawiamy członków Komitetu Założycielskiego:
Józef Ignor, Stanisław Mysiorski, Andrzej Szendel, Marian Lis, Ryszard Reform-
most, Kazimierz Trends, Jan Twardowski, Jerzy Góra, Wojciech Dyksa, Tadeusz
Gruba

Wszyscy członkowie Komitetu Założycielskiego są kierowcami pracując w Za-
jeźdni Autobusowej EA II w Szczecinie-Dabiu. W kilka dni po złożeniu wnio-
sku o rejestrację, dyrektor naczelny WPKM Andrzej Anczykowski przeprowa-
dził "rozmowy ostrzegawcze" z większością członków Komitetu. Twierdził, że
udział w Komitecie Założycielskim jest nielegalny, że poszczególne człon-
kowie niepotrzebnie narażają siebie i rodziny na różnorakie niekorzystne
skutki. Widać wyraźnie, że dyrektor Anczykowski przeprowadzając "rozmowy
o strzegawcze" po prostu wyręczał Służbę Bezpieczeństwa. Oto jak wyglądają
prawa i wolności związkowe na konkretnych przykładach.

KOMUNIKAT Nr. 2

Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" pracowników ZSD "Polar"

11.09.87 r. dwóch naszych członków - Andrzej Kowalski i Krzysztof Zadro-
żny zostają zwolnionych dyscyplinarnie pod pretekstem zakłócenia porządku
i spokoju na terenie zakładu. To bezpodstawne zwolnienie jest ze strony dyre-
kcji s żyłanowaniem legalnie działających członków naszego Komitetu poprzez
zdekompletowanie jego składu i próbę niedopuszczenia do jego rejestracji.
Wobec tak jaskrawego naruszenia prawa do działalności gwarantowanej przez
sejmową ustawę, Komitet Założycielski wystosował do Sądu Wojewódzkiego nastę-
pujący protest:

Sąd Wojewódzki we Wrocławiu

11.09.1987

P R O T E S T

Stanowczo protestujemy przeciwko dyscyplinarnemu zwolnieniu członków
naszego Komitetu - Andrzeja Kowalskiego i Krzysztofa Zadrożnego. Osoby, czas,
tryb i sprokurowane powody, które dotyczą tych zwolnień niedowzmacznie swia-
dczą o próbie zakłócenia postępowania rejestracyjnego naszego związku. Uwa-
żamy ta kie działanie za szykanę wobec legalnie działających członków na-
szego Komitetu poprzez zdekompletowanie jego składu. O premedytacji tego krc
ku świadczą szczególnie fakt, że obaj zwolnieni są osobiście oddelegowani
p rzez Komitet do jego reprezentowania w postępowaniu rejestracyjnym, teraz
zaś nie mogą pełnić swoich funkcji, ponieważ dyrekcja zwolniła ich z zakładu
Oświadczamy, że tego rodzaju próby są niezgodne z prawem, gdyż godzą w
zagwarantowane ustawowo prawo do zrzeszania się w związku zawodowe. Działania
te nie przyniosą zamierzonego efektu, gdyż na miejsce naszych kolegów
p rzyjdą inni - również walczący o rzeczywistą reprezentację interesów pra-
cowniczych w naszym zakładzie. Przywrócenia naszych kolegów do pracy staje
się pierwszym postulatem naszego Związku, o czym zawiadamia, w pełnym i uzu-
pełnionym składzie Komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" Pracowników
ZSD "Polar".

Potwierdzenia wpłat /w tys. zł/ Rodło 1,9 Lila 0,5 Jan Rem 1,8 Motor 0,8
Regan 0,7 Monter 4,0 Podkowa 1,0 Czwórka 0,3 Róża 2,0 Klaudiusz 28+43+8,4
Habeł 4,6 Szot 4,4 Jamnik 0,3+0,3+0,3
Dziękujemy!

Sąd Najwyższy oddala rewizje Komitetów Założycielskich
NSZZ "Solidarność" z Torunia i Szczecina

11 sierpnia w Sądzie Najwyższym w Warszawie odbyło się postępowanie rewizyjne w stosunku do postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie w sprawie rejestracji związkowej "Solidarność" Pracowników Stocznii Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego oraz analogicznego postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Toruniu także odmawiającego wpisania do rejestru organizacji związkowych: "Solidarność" Pracowników "Geofizyki" Toruń, "Solidarność" Pracowników ZCH Elana w Toruniu i Pracowników Przędzali Czesankowej Merinotex w Toruniu.

Jak pamiętamy w listopadzie 86 r. Sąd Wojewódzki w Szczecinie odmówił wpisania do rejestru NSZZ "Solidarność" Pracowników Morskiej Stocznii Remontowej w Swinoujściu i Portu w Swinoujściu, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy powyższą decyzję.

Reprezentujący Komitet Założycielski ze Szczecina mec. P. Andrzejewski wskazał podczas sierpniowej rozprawy na art. 84 Konstytucji PRL, art. 23 kodeksu cywilnego oraz na obowiązujące normy Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z 19. XII. 1966 r. i Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych z 16. XII. 1966 r., Konwencje nr 87 MOP z 17. VI. 1948 r.

Uzasadnienie prawne mec. P. Andrzejewskiego oparte zostało na krytycznej glosie do wyroku Sądu Najwyższego w sprawie rejestracji Komitetów Założycielskich Swinoujścia opracowanej przez prof. T. Zielińskiego.

Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika Komitetu Założycielskiego Stocznii Warskiego o przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu kwestii zgodności stosowania art. 60 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych z art. 84 Konstytucji PRL oraz z prawem międzynarodowym.

Mec. P. Andrzejewski szczerze zauważył, że ocena Sądu Najwyższego w tej sprawie będzie wykładnikiem intencji władz w kwestii realizacji zasad demokratyzacji życia w kraju. Funkcje kontrolne sprawowane przez Sąd Najwyższy pozwalają na samodzielne stwierdzenie sprzeczności pomiędzy ustawą a Konstytucją i normami prawa międzynarodowego.

Na posiedzeniu w dniu 11 sierpnia 1987 r. Sąd Najwyższy oddalił wniosek mec. Andrzejewskiego a wydanie postanowienia odroczył do 25 sierpnia. Tego dnia Sąd Najwyższy w Warszawie oddalił rewizje Komitetów Założycielskich z Torunia i Szczecina.

Sąd Najwyższy wskazał, że sędziowie są niezawisli i obowiązują ich jedynie ustawy. Ustawy wydaje Sejm, a Konstytucja nie upoważnia Sejmu do ratyfikowania umów międzynarodowych przypisując tę kompetencję Radzie Państwa. Ratyfikowane umowy nie wchodzi w/g Sądu Najwyższego do porządku prawnego wewnętrznego, zatem nie wiążą sędziów.

Myślę, że ten wywód Sądu Najwyższego nie jest zgodny z przyjmowaną dotychczas w doktrynie prawa tezą, że ratyfikowane umowy międzynarodowe stają się autentycznie prawem wewnętrznym. Interpretacja Sądu Najwyższego a raczej władz PRL jest tu typowo pragmatyczna - będziemy przestrzegać tylko tych norm prawa międzynarodowego, które nie naruszą sposobu sprawowania przez nas władzy. Paradoksa a może i dramat sędziów PRL polega na tym, że w analogicznych sprawach po zmianie koniunktury w polityce władz wydają różne wyroki.

Sądzę, że Przewodniczący składowi sędziów Sądu Najwyższego - W. Męga wyda w niedługim czasie w sprawie rejestracji Komitetów Założycielskich NSZZ "Solidarność" postanowienie o wpisaniu do rejestru.

Oświadczenie

Zmarł ks. Teofil Bogucki. Był jednym z pierwszych kapłanów którzy otworzyli bramy Kościoła dla niezależnej działalności. Począwszy od 1980 r. z energią i determinacją popierał NSZZ "Solidarność". Szczególnie zasługi położył w okresie po 13 grudnia 1981 r. gdy nie zważając na niebezpieczeństwa organizował Męże za Ojczyznę, a także wiele innych przedsięwzięć podtrzymujących na duchu tych wszystkich, którzy nie opuścili rąk, którzy walczyli i walczą dalej o ideały Sierpnia. Pod jego opieką działał aż do męczeńskiej śmierci ks. Jerzy Popiełuszko.

Śmierć ks. Teofila Boguckiego okryła żałobą całą NSZZ "Solidarność".

Obywatel przed organami ścigania

Kilka tygodni temu w szczecińskich księgarniach pojawiła się niepozorna książeczka z serii "Prawo dla każdego" autorstwa Piotra Hofmańskiego pt. "Obywatel przed organami ścigania". Jest to znakomity podręcznik dla ludzi mających do czynienia lub spodziewających się mieć styczność ze służbą bezpieczeństwa. Książka napisana przez profesjonalistę jest - ściem twierdzić - lepsza od wszystkich wydanych do tej pory przez opozycję "Majtye h konspiratorów" i tym podobnych brosur. Autor wymienia i szeroko komentuje przepisy związane z sytuacjami, w których obywatel styka się z funkcjonariuszami MO, prokuratury i/o nas najbardziej interesuje/ JR. Okazuje się, że każdy stający przed "świecąca w oczy ławka" jako świadek, podejrzany czy oskarżony ma dożyć szerokie prawa. Warto je znać i stosować, ponieważ w bardzo wielu przypadkach sukcesy bezpieki wynikają tylko z przewagi w znajomości formalnych przepisów.

Książka powinna stać się lekturą obowiązkową każdego działacza o pozycji.

P.S. Tekst P. Hofmańskiego można uzupełnić jedynie dwoma wynikającymi z doświadczenia komentarzami, że zrzuciłych wagi sądów nie mogły one znaleźć się w oficjalnie ocenzonej książce.

1. Autor wspomina, że może zdarzyć się sytuacja, w której przesłuchiwany jako świadek staje później przed organami jako podejrzany. Należy podkreślić, że SB takie podmioty stosuje świadomie i celowo. Trzeba o tym pamiętać. Dziś jest świadkiem w sprawie podejrzanego kolegi, jutro on może być świadkiem w tej samej sprawie, tylko że już ty jesteś podejrzanym /lub nawet oskarżonym!//

2. Milczenie jest jedną z najskuteczniejszych broni w kontaktach z bezpieką, należy więc bezwzględnie korzystać z prawa do odmowy odpowiedzi na pytania w czasie przesłuchania /większość wyroków w czasie stanu wojennego zapadła na podstawie tylko tego, co powiedział sam oskarżony//. Przesłuchujący nie podaje z reguły w czyjej sprawie toczy się postępowanie, nie można więc odmówić składania zeznań. Jednak zawsze można odmówić odpowiedzi na dowolne pytania i nawet w konsekwencji na wszystkie pytania po kolei. Dotyczy to również części wstępnej przesłuchania, w której świadek swobodnie się wypowiada - bez zadawania pytań. I nie ma obowiązku wyjaśniania dlaczego odmawia się odpowiedzi. To przecież mogłoby zastąpić samą odpowiedź.

Sam sprawdzalem, że jest to bardzo skuteczne. A po kilku przesłuchaniach, kiedy się opanuje strach i zakłopotanie - nerwowość ubeków staje się nawet zabawa.

Obywatel

Członkowie Komitetów Założycielskich NSZZ "Solidarność" w Regionie Pomorza Zachodniego z oburzeniem przyjęli wiadomość o dyscyplinarnym zwolnieniu z pracy Andrzeja Kowalskiego i Krzysztofa Zadroznego, członków Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" ZWSD "Polar" we Wrocławiu. Fakt ten traktujemy jako przejaw represji związanych z legalnym działaniem na rzecz reformy i trójki związku zawodowego. Represje te są niezgodne z prawem polskim deklarującym wolność zrzeszania się w związki zawodowe i ratyfikowanymi przez władze PRL konwencjami międzynarodowymi. Świadczą też o tym, że władze nie chcą dopuścić do powstania autentycznej reprezentacji pracowniczej w zakładach.

Występując solidarnie w obronie kolegów Andrzeja Kowalskiego i Krzysztofa Zadroznego czynimy to z tym głębszym przekonaniem, że członków naszych Komitetów także dotknęły szykany z powodu legalnej działalności związkowej a nie wierzymy, że nie powstrzyma to odradzającego się ruchu związkowego.

Brody koledzy, zapewniamy Was, że konsekwentnie i stanowczo będziemy bronić Was, protestować wszędzie tam, gdzie odpowiednią na wysiłki zmierzające do obrony praw pracowniczych będą represje.

JESTEŚMY Z WAMI !

Komitety Założycielskie NSZZ "Solidarność" Zarząd Portu Swinoujskie, Stocznia Remontowa "Swinoujskie", Stocznia Szczecińska im. A. Warskiego, Zarząd Portu Szczecin, Komunalne Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich /Komitet Założycielski NSZZ "Jedność"/, Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej, Szczecińskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Nr. 3

Szczecin, 11.09.1987 r.